

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/98/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119014261
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3119014261.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a členov senátu JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci proti odsúdenému O. D. I, nar. XX.XX.XXXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 6Pp/83/2019 zo dňa 01.08.2019 a na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. októbra 2019, takto

rozhodol:

- I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zrušuje sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.
- II. Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona sa žiadosť odsúdeného O. D., nar. XX.XX.XXXX, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn.: 1T/15/2018 zo dňa 01.06.2018 zamietla.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín napadnutým uznesením sp. zn. 6Pp/83/2019 zo dňa 01.08.2019 podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. podmienenčne prepustil odsúdeného O. D. z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/15/2018 zo dňa 01.06.2018. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Toto uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť prokurátor, ktorú písomne bližšie zdôvodnil tým, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie materiálnej podmienky pre podmienené prepustenie. Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom vyplýva, že resocializačná prognóza u obvineného je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného stupňa rizika sociálneho zlyhania, nakoľko u odsúdeného boli indikované také rizikové faktory ako závažnosť trestného činu, nízke vzdelanie a absencia kvalitnejšieho primárneho prostredia. V nadväznosti na uvedené prokurátor poukázal na skutočnosť, že počas výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený dokonca disciplinárne potrestaný. Je preto názoru, že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil uvedené skutočnosti, nakoľko odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie. Prokurátor v súvislosti s uvedeným dospel k záveru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, čím teda nie sú splnené zákonné predpoklady na jeho podmienené prepustenie. Navrhol Krajskému súdu v Trenčíne, aby napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a uložil prvostupňovému súdu aby znovu konal a vo veci rozhodol.

K sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu, ktorý uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa považuje za správne a spravodlivé, a sťažnosť prokurátora je bezpredmetná, nedôvodná a neopodstatnená. Navyše sťažnosť prokuratúry považuje za nedostatočne odôvodnenú, nakoľko podľa neho prokurátor nepoukázal na relevantný dôvod, prečo by odsúdený nemal byť podmienenčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ prokurátor poukazuje na disciplinárne potrestanie odsúdeného, opomenul, že k dopusteným prehrškám odsúdeného došlo počas väzobného stíhania odsúdeného nie počas výkonu trestu. Navyše išlo o disciplinárne previnenia

nepatrného rozsahu, napr. odsúdený mal tričko pod košeľou, alebo že odsúdený spal počas dňa čo bol spôsobené tým, že celú noc nespál kvôli akútnej bolesti zubov. Záverom uviedol, že odsúdený má za to, že trest ktorý vykonal v ústave na výkon trestu odňatia slobody mal na neho výchovný účinok, čo je predpoklad na jeho úspešnú resocializáciu. Na základe uvedeného preto obhajca navrhol, aby krajský súd sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušiť a návrh odsúdeného o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť.

Krajský súd zistil, že okresný súd správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmienené prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti o podmienené prepustenie a požiadal, aby bolo jeho žiadosti vyhovelé.

Na základe preskúmania správnosti napadnutého uznesenia krajský súd dospel k záveru, že okresný súd pochybil, keď návrhu odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel.

Krajský súd na rozdiel od okresného súdu po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Uvedené ustanovenie podmieňuje pri podmienenom prepustení kumulatívne splnenie zákonných podmienok, a to vykonanie časti trestu v predpísanej dĺžke, preukázanie polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu a preukázanie dôvodnej možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody).

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, je možné konštatovať jej splnenie.

U odsúdeného však nie je splnená tretia zákonná (materiálna) podmienka, a to že od neho možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený O. D. je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, pričom bol pred jeho nástupom aj vo výkone väzby, počas ktorej boli zaznamenané porušenia interných noriem v dôsledku čoho bol disciplinárne potrestaný pokarhaním. V priebehu výkonu trestu však toto disciplinárne potrestanie bolo odsúdenému zahľadené. Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol. Na podmienky výkonu trestu v ústave sa odsúdený adaptoval bez problémov, jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, nakoľko príkazy a nariadenia rešpektuje a plní. Voľný čas trávi zmysluplne, využíva ponuku ústavnej knižnice a využíva ponuku akcií organizovaných ústavom v rámci kultúrno-osvetových aktivít. Ciele stanoveného programu zaobchádzania si plní, okrem časti edukácia, kde má odsúdený rezervy, nakoľko opakovane porušoval interné predpisy a jeho právne vedomie je len na priemernej úrovni. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného bolo vyhodnotené ako stredné a resocializačná prognóza v dôsledku rizikových faktorov, ako závažnosť spáchaného trestného činu, nízke vzdelanie (odsúdený má základne vzdelanie) a absencia kvalitnejšieho primárneho prostredia, bola preto vyhodnotená ako menej priaznivá. Záverom hodnotenia, vzhľadom na uvedené skutočnosti, ústav odsúdeného neodporučil podmienené prepustiť.

V posudzovanej veci síce odsúdený splnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a to vykonanie príslušnej časti uloženého trestu. Avšak vykonanie zákonu zodpovedajúcej časti uloženého trestu a priemerné hodnotenie správania odsúdeného a plnenia jeho

povinností vo výkone trestu nepostačuje ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmiennečné prepustenie. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko jeho recidívy.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na možnosti jeho nápravy a osobných pomeroch s prihliadnutím aj na účel trestu. Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Krajský súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že odsúdený bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný, prevažne za závažnú trestnú činnosť ako vydieranie, ublíženie na zdraví či výtržníctvo, pričom aj počas výkonu väzby a trestu bol disciplinárne potrestaný, z čoho vyplýva, že je osobou s výrazným sklonom k páchaniu trestných činov a teda z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužil. Predchádzajúce odsúdenia teda u neho nesplnili u neho zákonom predpokladaný účel, jeho správanie na slobode je negatívne a jeho resocializačná prognóza z tohto hľadiska sa javí ako výrazne nepriaznivá. Povaha trestných činov spáchaných odsúdeným a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestných činov tvoria u neho také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdeného, aj napriek priemernému, nie negatívne hodnoteniu jeho správania vo výkone trestu, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jeho nápravy, že by sa zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré viedli k opakovanému páchaniu trestných činov a preto nemožno dôvodne predpokladať, že povedie na slobode riadny život.

Súd prvého stupňa tak nedostatočne resp. vôbec nevyhodnotil predchádzajúce odsúdenia, ale len na základe hodnotenia pristúpil ku konštatovaniu, že u odsúdeného, ktorý je vo výkone trestu po prvýkrát aj s prihliadnutím na závery v hodnotení, s ktorými sa súd prvého stupňa nestotožnil, bola daná dostatočná záruka, že bude viesť na slobode riadny život. Pritom s predchádzajúcimi odsúdeniami sa prvostupňový súd nevysporiadal, navyše k odsúdeniu za spáchanú trestnú činnosť došlo v relatívne krátkych časových úsekoch, z čoho vyplýva, že osobnosť odsúdeného je kriminálne narušená, čo nepochybne má vplyv na posúdenie jeho schopnosti viesť v budúcnosti riadny život. Okresný súd teda nepostupoval správne, keď žiadosti odsúdeného vyhovel výlučne len na základe kladných skutočností vyplývajúcich z hodnotenia a súčasného odmietnutia záverov riaditeľa ústavu bez adekvátneho vlastného zhodnotenia aj iných relevantných skutočností vychádzajúcich predovšetkým z trestnej minulosti odsúdeného v súvislosti s zhodnotením prognózy vedenia riadneho života v budúcnosti.

Krajský súd sa preto nestotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, že odsúdený spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a preto vyhovel sťažnosti prokurátora, napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že žiadosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.